

IALA-MAMC
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ НАВІГАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
МОРЕПЛАВСТВА І МАЯКОВИХ СЛУЖБ

Керівництво МAMC № 1100

щодо

процесу акредитації та затвердження для потреб

підготовки персоналу, що працює із

засобами навігаційного обладнання

Видання 1

Травень 2013 р.

20ter, rue Schnapper, 78100
Saint Germain en Laye, France (Франція)
Тел.: +33 1 34 51 70 01 Факс: +33 1 34 51 82 05
Ел. пошта: iala-aism@wanadoo.fr Веб-сайт: <http://iala-aism.org>

Перегляди документа

Перегляди документа МАМС зазначаються у таблиці до видання переглянутого документа.

Дата	Переглянута сторінка / розділ	Вимога щодо перегляду

Зміст

Перегляди документа

Зміст

1 Вступ

1.1 Огляд

1.2 Основна мета та цілі

2 Визначення та роз'яснення

3 Загальні міркування щодо затвердження навчальних курсів для персоналу, що працює із ЗНО

3.1 Затвердження

3.2 Аудит

3.3 Термін дії

4 Етапи процесу акредитації та затвердження для потреб підготовки персоналу, що працює із ЗНО

4.1 Етап 1

4.2 Етап 2

4.3 Етап 3

4.4 Етап 4

4.5 Етап 5

4.6 Структурна схема процесу акредитації та затвердження для потреб підготовки персоналу, що працює із ЗНО

ДОДАТОК А Зразок інформації, що має бути присутня на акредитаційному свідоцтві

ДОДАТОК В Зразок атестаційного свідоцтва для навчальних курсів для персоналу, що працює із ЗНО

1 ВСТУП

1.1 Огляд

Міжнародна асоціація навігаційного забезпечення мореплавства та маякових служб (МАМС) визнає, що підготовка з усіх аспектів управління наданням послуг з навігаційного забезпечення судноплавства (послуг ЗНО) має дуже важливе значення для безперерйного надання конкретної послуги ЗНО.

Зважаючи на те, що відповідно до частини 2 Положення 13 Глави 5 Конвенції СОЛАС, держави, що приєдналися до цієї Конвенції, усвідомлюючи свої зобов'язання, опубліковані Міжнародною морською організацією, беруть на себе зобов'язання брати до уваги міжнародні рекомендації та керівництва при встановленні ЗНО, в тому числі рекомендації щодо підготовки та кваліфікації працівників керівної ланки ЗНО, МАМС ухвалила Рекомендацію E-141 щодо стандартів підготовки й дипломування персоналу, що працює із ЗНО.

У цьому керівництві викладається процес, за допомогою якого навчальні організації (НО) можуть одержувати акредитацію від своєї уповноваженої установи та затвердження своїх навчальних курсів, після прослуховування яких видається:

- Диплом ЗНО рівня 1+ для працівників вищої керівної ланки відповідно до Рекомендації E-141/2 МАМС "Типовий курс для працівників вищої керівної ланки";

Зверніть увагу на те, що Світова академія МАМС запровадила свою версію цього типового курсу. Учасникам, які відвідали інформаційний семінар Світової академії МАМС на основі типового курсу E-141/2, видається відповідний сертифікат про відвідання семінару¹.

- Диплом ЗНО рівня 1 для працівників керівної ланки або інженерів відповідно до Рекомендації МАМС E-141/1 "Типовий курс для працівників керівної ланки";

Цей курс може проводитися протягом одного місяця або у вигляді низки додаткових модулів². Разом з тим, диплом може бути виданий лише після успішного проходження кандидатом усіх його модулів.

- Зверніть увагу на те, що потенційні працівники керівної ланки рівня 1 мають, за необхідності, взяти участь у семінарі Світової академії МАМС з управління ризиками на основі Типового курсу IALA WWA.L1.3³.

Успішним учасникам цих семінарів видається додатковий сертифікат МАМС про прослуховування семінару.

- Дипломи ЗНО рівня 2 для технічних фахівців видаються відповідно до публікації IALA WWA.L2.0 "Огляд типових курсів для технічних фахівців".

Зверніть увагу на те, що не всім технічним фахівцям необхідно пройти весь набір типових курсів рівня 2, оскільки їх організації, можливо, експлуатують не усі види обладнання, що охоплюються повним набором типових курсів.

---

¹ Рекомендація МАМС E-141, стаття 2.4.

² Зразки цих дипломів наводяться у Доповненні 1 та Доповненні 3 E-141.

³ Рекомендація МАМС E-141, стаття 5.2.

Відтак, їм видається диплом після успішного проходження кожного з типових курсів рівня 2.

1.2 Основна мета та цілі

Основна мета та цілі цього Керівництва подібні до тих, що викладені у Керівництві МАМС 1014 щодо процесу акредитації та затвердження для потреб підготовки спеціалістів СРС. Оскільки належне надання послуги СРС залежить від взаємодії між уповноваженим центром СРС та відповідними суднами, для акредитації та затвердження для потреб підготовки спеціалістів СРС необхідний більш суворий процес аудиту. Тим не менш, основну мету й цілі, викладені у Керівництві МАМС 1014, було затверджено і для підготовки персоналу, що працює із ЗНО, аби забезпечити застосування єдиного стандарту для усіх аспектів надання послуг ЗНО.

Основна мета цього Керівництва – забезпечити відповідність стандартам і вимогам підготовки персоналу, що працює із ЗНО. Уповноваженим установам та НО рекомендується впровадити ці вказівки щодо процесу акредитації та затвердження.

Цілі полягають у наступному:

- забезпечити структурування усієї підготовки та оцінювання персоналу, що працює із ЗНО, які здійснюються для потреб дипломування, відповідно до встановлених навчальних процедур на основі чітко сформульованих, вимірюваних та досяжних цілей;
- забезпечити за допомогою підготовки та оцінювання персоналу, що працює із ЗНО, які здійснюються для потреб дипломування, дотримання стандартів кваліфікації, викладених у Рекомендації МАМС E-141;
- забезпечити проведення, контроль, оцінку та підтримку усієї підготовки та оцінювання персоналу, що працює із ЗНО, які здійснюються для потреб дипломування, інструкторами з належною кваліфікацією відповідно до рекомендацій МАМС E-141, E-141/1 та IALA WWA.L2.0;
- забезпечити управління усією підготовкою та оцінюванням персоналу, що працює із ЗНО, які здійснюються для потреб дипломування, у спосіб, що забезпечує релевантність і точність у відповідності до здобутого досвіду, технічного прогресу, національних і міжнародних рекомендацій, правил та норм.

2 ВИЗНАЧЕННЯ ТА РОЗ'ЯСНЕННЯ

Визначення термінів, які стосуються підготовки персоналу, що працює із ЗНО, викладені у Рекомендації МАМС E-141. Нижче наводяться додаткові визначення й роз'яснення, які стосуються процесу акредитації та затвердження.

Акредитація – це процес, за допомогою якого уповноважена установа (УУ) або установа, визначена та затверджена УУ, надає визнання навчальній організації за продемонстровану спроможність задовольнити попередньо визначені критерії щодо встановлених стандартів. З одержанням акредитації навчальна організація здобуває статус **акредитованої навчальної організації** (АНО).

Затвердження – це результат успішного проходження процесу забезпечення якості, у рамках якого навчальний курс для персоналу, що працює із ЗНО, піддається оцінюванню для забезпечення дотримання стандартів МАМС. У цьому Керівництві процес акредитації стосується навчальної організації, а затвердження – кожного навчального курсу для персоналу, що працює із ЗНО, який проводиться навчальною організацією.

Аудит – це системний і незалежний процес верифікації, що проводиться з метою визначити, чи відповідає конкретний навчальний курс для персоналу, що працює із ЗНО, стандартам E-141 МАМС, а також системі управління підготовкою.

Акредитаційне свідоцтво – це формальне свідоцтво, що видається уповноваженою установою навчальної організації, яке засвідчує, що така організація виконала усі вимоги щодо проведення підготовки персоналу, що працює із ЗНО. Зразок такого свідоцтва наведений у Додатку А.

Атестаційне свідоцтво – це формальне свідоцтво, що видається уповноваженою установою, в якому зазначені конкретні навчальні курси, які має право проводити АНО. Зразок такого свідоцтва наводиться у Додатку В.

Підготовка, що проводиться Світовою академією МАМС – це підготовка персоналу, що працює із ЗНО, яка проводиться безпосередньо Світовою академією МАМС або у її штаб-квартирі у Сен-Жермен-ан-Ле (Франція), або у будь-якому іншому належному місці.

Система управління якістю (СУЯ) – це задокументований процес для навчальної організації, який включає в себе набір [політик](#), [процесів](#) та [процедур](#), необхідних для [планування](#) та проведення підготовки персоналу, що працює із ЗНО. СУЯ дає можливість навчальним організаціям визначати, оцінювати, контролювати та удосконалювати різні навчальні процеси, які в кінцевому підсумку забезпечать підвищення ефективності роботи.

Система управління підготовкою (СУП) – це система управління якістю, створена з метою забезпечення послідовності при викладанні курсу та оцінювання слухачів відповідно до мінімальних вимог.

Навчальна організація (НО) – це організація, яка здійснює підготовку персоналу, що працює із ЗНО. Це може бути теоретична підготовка та підготовка у процесі роботи.

3 ЗАГАЛЬНІ МІРКУВАННЯ ЩОДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ ДЛЯ ПЕРСОНАЛУ, ЩО ПРАЦЮЄ ІЗ ЗНО

Підготовка персоналу, що працює із ЗНО, яка здійснюється НО, має бути затверджена відповідно до цього Керівництва МАМС. За необхідності УУ може звернутися безпосередньо до МАМС, яку представляє Світова академія МАМС, до початку процесу акредитації / затвердження та під час нього.

УУ мають розробити та оприлюднити процедури, що стосуються застосування як акредитації, так і затвердження підготовки персоналу, що працює із ЗНО.

Підготовка персоналу, що працює із ЗНО, має проводитися відповідно до типових курсів, розроблених Світовою академією МАМС. НО, які здійснюють підготовку персоналу, що працює із ЗНО, мають проводити такі курси у рамках визнаних системи управління якістю та системи управління підготовкою (СУЯ та СУП).

Використання логотипу МАМС. Використовувати логотип МАМС на будь-якій документації, що стосується підготовки, у тому числі на дипломах і сертифікатах, може

лише АНО держави-члена МАМС. Наявність логотипу говорить про те, що весь процес відповідає цьому Керівництву МАМС.

3.1 Затвердження

НО, які одержали акредитацію на здійснення підготовки відповідно до стандартів Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти (ПДНВ), **не** є акредитованими на проведення спеціалізованих навчальних курсів для персоналу, що працює із ЗНО. Для одержання акредитації на проведення конкретних навчальних курсів для персоналу, що працює із ЗНО, існуючі, і нові НО мають звернутися до УУ, що відає ЗНО у державі, в якій вони знаходяться⁴. УУ має надавати окреме затвердження для курсу рівня 1+, курсу рівня 1 та набору курсів рівня 2.

УУ деяких держав-членів можуть прийняти рішення про визнання НО, що знаходиться в іншій державі-члені, аби її громадяни могли проходити підготовку для персоналу, що працює із ЗНО, за кордоном. У такому випадку іноземна НО може бути визначена місцевою УУ як АНО.

УУ деяких держав-членів також можуть прийняти рішення про визнання дипломів ЗНО з логотипом МАМС, виданих АНО іншої держави-члена. Керівним принципом тут є те, що прийняття рішення про визнання таких дипломів та визначення процесу для їх визнання – це виключно компетенція УУ кожної держави-члена.

Курси для персоналу, що працює із ЗНО, які проводяться Світовою академією МАМС, підлягають контролю на предмет якості у рамках її існуючої СУЯ, що піддається зовнішньому аудиту. На усіх дипломах, виданих по завершенні курсу підготовки, проведеного Світовою академією МАМС, наявний логотип МАМС. Кандидатури усіх учасників, що відвідують курс підготовки, який проводиться Світовою академією МАМС, які є працівниками національного надавача послуг з навігаційного забезпечення судноплавства, мають бути попередньо схвалені УУ їх держави-члена. Відтак, УУ такої держави *де-факто* визнає Світову академію МАМС акредитованою навчальною організацією.

3.2 Аудит

УУ має встановити належну процедуру аудиту, щоб пересвідчитися, що НО виконала її вимоги. Такий аудит має охоплювати:

- СУП, у тому числі придатність інструкторів та засобів для підготовки⁵;
- документацію щодо курсу E-141;
- ведення документації щодо підготовки.

Якщо УУ пересвідчується, що НО виконала її вимоги щодо проведення підготовки персоналу, що працює із ЗНО, УУ акредитує таку НО та затверджує конкретні курси для персоналу, що працює із ЗНО, які вона проводить. Після цього УУ має надати Світовій

---

⁴ Зверніть увагу на те, що у деяких державах підготовкою відповідно до STCW може відати інша УУ, аніж УУ, що відає підготовкою персоналу, що працює із ЗНО.

⁵ У Розділі 4 Рекомендації МАМС E-141/1 наводяться вказівки щодо інструкторів та засобів для навчання. У Додатку А до Керівництва МАМС 1014 міститься корисний опитувальник, що заповнюється перед аудитом, яку за необхідності можна адаптувати до підготовки персоналу, що працює із ЗНО.

академії МАМС інформацію про назву й адресу цієї АНО та назви курсів, затверджених нею.

Будь-яка УУ може направити до МАМС запит про допомогу при проведенні аудиту. Якщо узгоджені відповідні механізми, така допомога може бути надана або персоналом Світової академії МАМС, або одним чи кількома експертами, затвердженими МАМС. У будь-якому випадку МАМС може лише надати рекомендації відповідній УУ. МАМС не може "акредитувати" саму НО. Прийняття цього рішення є виключно компетенцією УУ кожної держави-члена.

3.3 Термін дії

Кожна УУ визначає термін дії акредитаційного свідоцтва та атестаційного свідоцтва, які вона видає. Рекомендується встановлювати для цих свідоцтв термін дії, що не перевищує 5 років. УУ має провести новий аудит до завершення терміну дії, щоб визначити, чи слід видавати нові свідоцтва.

УУ може прийняти рішення про проведення проміжного аудиту конкретних курсів через відповідні часові проміжки для забезпечення цілісності стандартів.

Після одержання засвідченої копії акредитаційного свідоцтва та атестаційного свідоцтва Світова академія МАМС публікує на своєму веб-сайті назву держави-члена, назву й адресу АНО та перелік затверджених курсів. Якщо АНО може приймати іноземних студентів по конкретних курсах, це також зазначається. Придатність будь-якого іноземного кандидата визначають відповідні УУ та АНО.

4 ЕТАПИ ПРОЦЕСУ АКРЕДИТАЦІЇ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДЛЯ ПОТРЕБ ПІДГОТОВКИ ПЕРСОНАЛУ, ЩО ПРАЦЮЄ ІЗ ЗНО

Структурна схема процесу акредитації та затвердження наведена у п. 4.6.

4.1 Етап 1

4.1.1 НО визначає вимоги УУ.

4.1.2 НО аналізує вимоги та проводить внутрішній аудит своїх можливостей у плані виконання цих вимог, керуючись форматом Додатку А до Керівництва МАМС 1014.

4.1.3 НО направляє УУ запит щодо надання акредитації.

4.1.4 УУ може поінформувати Світову академію МАМС про запит від НО та запитати допомогу у разі необхідності.

4.2 Етап 2

4.2.1 НО надсилає заповнений опитувальник, що заповнюється перед аудитом, разом з відповідним супроводжувальним листом⁶.

4.2.2 УУ оцінює надісланий опитувальник, що заповнюється перед аудитом, користуючись допомогою Світової академії МАМС у разі необхідності.

---

⁶ Можна замінювати "ЗНО" на "СРС" та "Е-141" на "V-103", де це доцільно.

- 4.2.3 Якщо результати оцінювання задовольняють УУ, вона здійснює офіційний аудиторський візит.
- 4.2.4 Якщо результати оцінювання не задовольняють УУ, вона повідомляє НО про це, аби НО вжила коригувальних заходів перед повторним поданням запиту.

4.3 Етап 3

- 4.3.1 УУ здійснює офіційний аудит, користуючись допомогою Світової академії МАМС у разі необхідності⁷.
- 4.3.2 Якщо результати аудиту задовольняють УУ, вона здійснює підготовку акредитаційного свідоцтва.
- 4.3.3 Якщо результати аудиту не задовольняють УУ, вона вказує НО на виявлені недоліки, аби НО вжила коригувальних заходів перед повторним поданням запиту.

4.4 Етап 4

- 4.4.1 УУ видає акредитаційне свідоцтво за формою, що відповідає зразку, наведеному у Додатку А. Остаточний вибір форми свідоцтва є виключно компетенцією УУ.

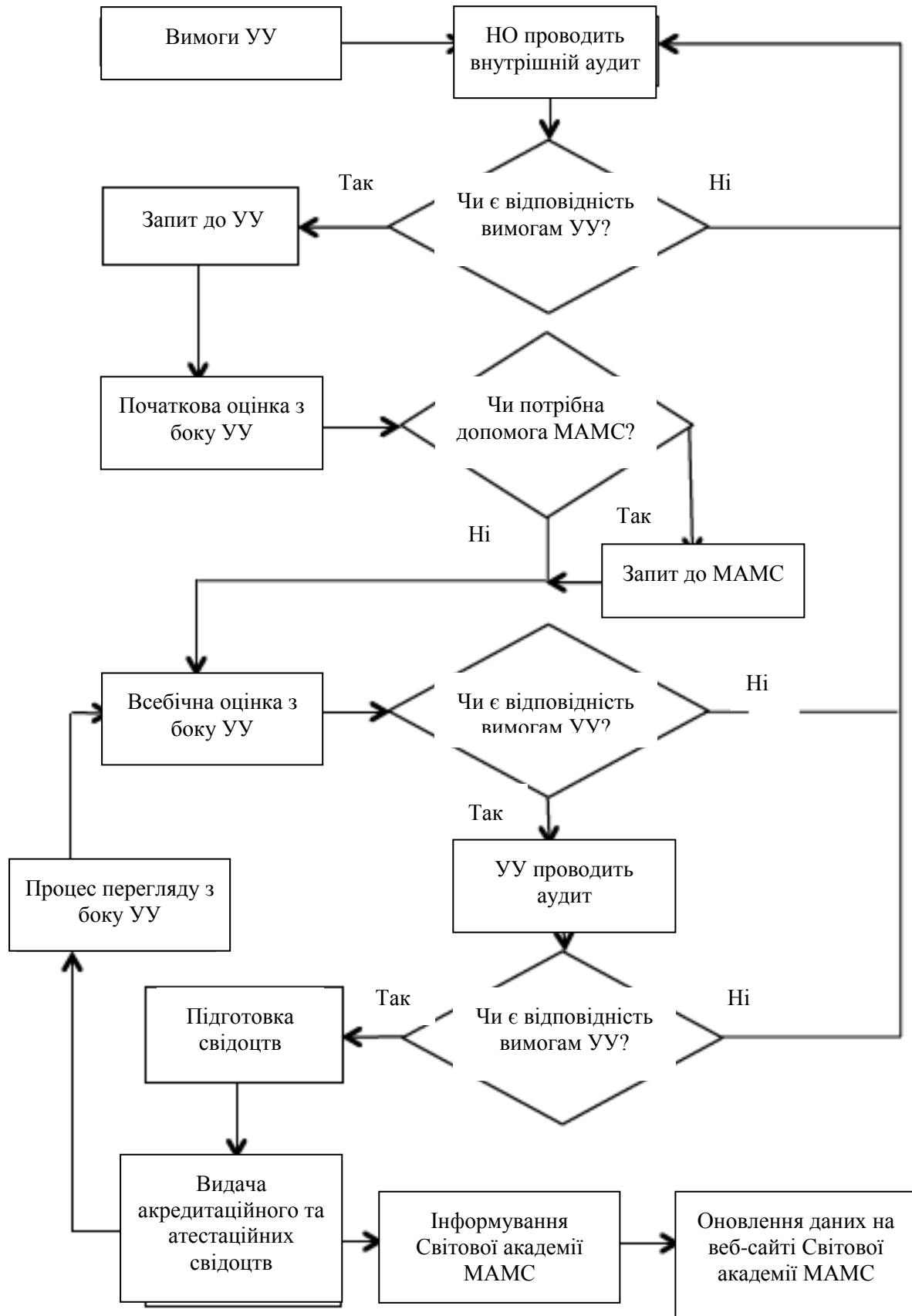
4.5 Етап 5

- 4.5.1 У акредитаційному свідоцтві, що видається УУ, зазначаються конкретні навчальні курси, затвержені на основі формату Додатку В. Остаточний вибір форми свідоцтва є виключно компетенцією УУ, проте рекомендується розміщувати на бланку свідоцтва логотипи УУ держави-члена та МАМС.
- 4.5.2 УУ має надіслати копію акредитаційного свідоцтва разом з атестаційним свідоцтвом (свідоцтвами) до Світової академії МАМС. За умови затвердження відповідною державою-членом, Світова академія МАМС публікує цю інформацію на своєму веб-сайті.

---

⁷ Формат Додатку В до Керівництва МАМС 1014 в останній редакції за потреби може використовуватися в якості інструкції щодо аудиту.

4.6 Структурна схема процесу акредитації та затвердження для потреб підготовки персоналу, що працює із ЗНО

ДОДАТОК А   **ЗРАЗОК ІНФОРМАЦІЇ, ЩО МАЄ БУТИ ПРИСУТНЯ НА АКРЕДИТАЦІЙНОМУ СВДОЦТВІ**

СКЛАДАННЯ АКРЕДИТАЦІЙНОГО СВДОЦТВА

Установа або організація, що здійснює видачу, має навести лише текст, виділений *курсивом* у цьому прикладі:

<i>1. Номер</i>	Мають бути зазначені серія та номер.
<i>2. Назва навчальної організації</i>	Має бути вказана повна назва організації, що наводиться у її офіційній документації.
<i>3. Адреса навчальної організації</i>	Має бути наведена повна адреса організації, що зазначається у її офіційній документації. Це необов'язково має бути адреса місця, де було проведено аудит, або місця, де проводитиметься підготовка.
<i>4. Дати проведення аудиту</i>	Мають бути зазначені дата початку та дата завершення аудиту.
<i>5. Установа або організація, що здійснює видачу</i>	Має бути наведена назва установи або організації, що здійснює видачу.
<i>6. Назва уповноваженої установи</i>	Має бути наведена повна назва уповноваженої установи (УУ), що видає свідоцтво.
<i>7. Дата свідоцтва</i>	Має бути вказана дата видачі свідоцтва. Це необов'язково має бути дата завершення аудиту.
<i>8. Дата закінчення терміну дії</i>	Як правило, зазначається дата, що відстоїть від дати видачі свідоцтва на п'ять років мінус один день.
<i>9. Дата (дати) проведення проміжного аудиту</i>	(Лише за необхідності – див. Статтю 3.3) Як правило, зазначається дата, що відстоїть від дати видачі свідоцтва на два роки; проте це є виключно компетенцією УУ.

**ДОДАТОК В   ЗРАЗОК   АТЕСТАЦІЙНОГО   СВДОЦТВА   ДЛЯ
НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ ДЛЯ ПЕРСОНАЛУ, ЩО ПРАЦЮЄ
ІЗ ЗНО**

Логотип МАМС, якщо процес акредитації та затвердження проведений відповідно до Керівництва МАМС XXXX	Атестаційне свідоцтво для навчального курсу для персоналу, що працює із ЗНО	Логотип уповноваженої установи, що видає свідоцтво, або визначеного органу, або організації, що діє від імені уповноваженої установи
--	--	--

Свідоцтво номер
[Номер]

Цим засвідчується, що:

[Назва навчальної організації]
[Адреса навчальної організації]

пройшла аудит у період з [дата початку аудиту] по [дата завершення аудиту] на предмет проведення підготовки персоналу, що працює із засобами навігаційного обладнання, та за результатами аудиту визнана такою, що відповідає вимогам Керівництва МАМС XXXX щодо процесу акредитації та затвердження для потреб підготовки персоналу, що працює із ЗНО

Підтверджено, що нижчезазначений курс відповідає стандартам, викладеним у Рекомендації МАМС E-141:

Назва курсу [приклад]	Стандарт та версія
Підготовка працівників керівної ланки ЗНО (рівень 1) <i>[за необхідності можна вказати більш ніж один курс]</i>	Типовий курс E-141/1 (грудень 2011 р.)

Видане [установа / організація, що здійснює видачу] від імені [назва уповноваженої установи] [дата свідоцтва] та дійсне до [дата закінчення терміну дії] за умови успішного проходження проміжних аудитів, що проводяться у разі необхідності.

Підпис уповноваженої особи

Місце для будь-яких конкретних умов уповноваженої установи